

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 203 (5794).
4 СЕНТЯБРЬ 1985 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил
1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

РЕСПУБЛИКА МЕҲМОНЛАРИ

Дания Компартияси Марказий Комитети Ижроия Комитети аъзоси Йорген Мадсен бошчилигидаги Дания Коммунистик партияси бир гуруҳи партия ходимлари ва активлари Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқдалар. Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Халқ ҳўжалиги ютуқлари вакиллари билан кўришди. «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирилмасида бўлдилар. Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. 3 сентябрь кунини Дания коммунистлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетиде қабул қилиди. Меҳмонлар программа мувофиқ Самарқандга сафар қилишади. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА ХАЛҚАРО УЧРАШУВ

СССР ва ГДР медин олимларининг аҳолининг радиацион хавфсизлиги юзасидан халқаро симпозиуми қатнашчилари нутқларида тинчликка, халқлар ўртасида ҳамкорлик қилишга, кулранлиги пойғасини тўхта- тишга даъват сўзлари янради. Симпозиум 3 сентябрь кунини Тошкентда очилди. Симпозиум программасига мувофиқ турли илмий экспедициялар ўтказган чоғда одамларни нурланшдан ҳимоя қилиш, агро-мухитни сақлаш, медицина кадрлари тайёрлашни тақомиллаштириш билан боғлиқ кўпгина масалалар муҳокама этилади.

ЭНЕРГЕТИКЛАР ҲАМКОРЛИГИ

СССР ва ГФР энергетиклари эксперт гуруҳининг 3 сентябрь кунини Тошкентда очилган тўртинчи мажлисида электр ва ёриқдан самарали фойдаланиш проблемалари кўриб чиқилмоқда. Ички мамлакат мутахассислари ёриқ-энергетика ресурсларини тежаш борисда биргаликда олиб борилган ишларни яқинлаштириш, шу соҳада илмий-техника ва иқтисодий ҳамкорлигини янада ривожлантириш йўлларини белгилаб оладилар. — Ҳозир ўндан кўп йўналиш бўйича биргаликда иш қилинмоқда, — деди Совет делегациясининг раҳбари, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси Д. Г. Жимерин. — Масалая, ис- сиқлики натта масофага юбориш шулар жумласидандир. Паст потенциал иссиқлик деб аталмиш иссиқликдан ва Қўёш энергиясидан фойдаланиш, газни тежаш, янада тежамли рўзгор элемент асбоблари ва ёриқлик техникасини ишлаб чиқариш борисда кўп ишлар қилиниши керак. Бундай ҳамкорлик ички ёнда ҳам наф келтираётганини ҳаёт исбот қилди. Шунинг учун ҳам биргаликда олиб борилган ишларнинг истиқболларига Тошкентда ётибориш ниятидамыз. СССР ва ГФР энергетиклари эксперт гуруҳининг мажлиси уч кун давом қилди. (ЎзТАГ).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИНИ ХАЛҚЛАР ДўСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ Тўғрисида

Халқ маорифи учун кадрлар тайёрлаш ҳамда илм-фанни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун Низомий номидаги Тошкент педагогика институтини Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотласан. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. ГРОМКО, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТШАПВИЛИ. Москва, Кремль. 1985 йил 3 сентябрь.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида 3 сентябрь кунини Тошкентда очилган мажлисида кўп йил самарали ишлаганига ва жамоат ишларида актив қатнашганига учун «Протезист» республика саноат бирилмасининг бош директори ўртак Рафъул Атанович Моссов- лан мукофотланди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида 3 сентябрь кунини Тошкентда очилган мажлисида кўп йил самарали ишлаганига ва жамоат ишларида актив қатнашганига учун «Протезист» республика саноат бирилмасининг бош директори ўртак Рафъул Атанович Моссов- лан мукофотланди.

КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик!

ШАҲАРНИНГ МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА КПСС XXVII СЪЕЗДИГА БАҒИШ- ЛАНГАН ЎН БИРИНЧИ ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК ҚИЗГИН ДАВОМ ЭТАЙТИ.

Ўтган ўн кунлик совет халқи ҳаётида шонли воқеа билан нишонланди. 50 йил муқаддам Донецкдаги «Марказий Ирмийо» комбининг кенчиси Алексей Стаханов смена нормасини 14 баравар ошириб бажарди! Стахановнинг меҳнат жасорати бугун мамлакатга ёйилди. Халқ ҳўжалигининг барча соҳаларида унинг минглаб издошлари пайдо бўлди. Стахановчилик ҳаракати ривожланишнинг катта ва шонли йўлини босиб ўтди ва бугунги кунда меҳнатга коммунистик муносабатини кудратли ҳаракатда мукассам, лашити, социалистик мусобақанинг аур оми- ли бўлиб хизмат қилапти. Тошкентнинг кор-

хоналари, қурилишлари, транспорт ва алоқа, маийш хизмат кўрсатиш ташкилотлари меҳнат коллективлари шонли юбилейга тайёргар- лик кўриб, оширилган социалистик мажбу- риятлар қабул қилдилар ва уларни муваффа- қиятли бажардилар. Ўн мингдан ортқ ишчи ўн кунлик сьезодди ўн кунлик кунларида 1985 йил планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Шаҳримизда «КПСС XXVII съезди шара- фига — 27 зарбдор ўн кунлик» ширини ости- да мусобақа даврининг жонли алоқиси, шон- ли меҳнат анъаналари давом сифатида тобо- ра кенг кулч ёйилмоқда. Республиканин ўн саккиз илгор ишчиси унинг ташаббуси билан ва ҳозир ташаббус издошлари сафида фақат республикамизда пайтахтда 40 мингта яқин киши бор. Ҳамма жойда меҳнат укум- долрининг ўстиришининг, махсулот сифатини

яқинлашининг кўшимча резервлари изланияти, моддий ва энергетика ресурсларини тежаш учун кураш кўтаймоқда. Барча меҳнат кол- лективларида энгил автомобиллар ишлаб чи- қарувчи Волга бирилмаси, Минск мотор заводи, Тошкентнинг илгор корхоналаридан иврат олиб, фан ва техника тараққиёти ютуқларини жорий этишни тез- лаштириш ва шу асосда ўн иккинчи беш йил- да ишлаб чиқариш самарадорлигини оши- риш учун кенгир тадбирлар белгилянапти. Мамлакат коммунистлари ажизмини шара- фига бошланган зарбдор вахта тобора юқори суръат оляпти. 30-йилларнинг стахановчилари бошланган меҳнат эстафети давом этмоқда. Тошкентликларнинг бугун йў-ҳайли КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси- нинг XXI съездининг муносиб кутиб олинган қар- тилиган.

МУСОБАҚА МАШЪАЛЛАРИ

Ўтган ўн кунлик якунларини Киров район партия комитети саноат, қурилиш транспорт ва алоқа бўлими mudiri P. КАЛОНОВ шарҳлайди:

— Тошкентнинг минг- лаб меҳнаткашлари сингари пайтахтнинг Киров райони меҳнат- кашлари ҳам сьездод- ди мусобақасига фаол қўшилдилар. Зарбдор вахта ҳамма жойда, барча ишлаб чиқариш коллективларида аур илгордорлик ва кўта- риликни назоратда, оманинг меҳнат ва сиёсий активлиги ўс- ган шарафига ўтпти. Ҳазирнинг илгорбахш меҳнати билан республи- камиз ва шаҳримиздаги новаторларнинг ўнлаб ҳолига, минглаб издошларининг янги юксак кўчирилган ил- гўрларнинг номдари тилга оляпти. Улар КПСС XXVII съездини

мамлакат экономикаси- га салмоқли хисса қў- шиш билан кутиб олинган аҳд қилишган. Асбобозлик заво- дининг энг яхши иш- чилари районда бири- чилардан бўлиб респу- блика ишлаб чиқариш илгорларининг ватан- парварлик ташаббуси- ни қўллаб-қувватла- дилар ва корхонада «КПСС XXVII съезди- га — 27 зарбдор ўн кунлик» ташаббуси билан чиқдилар. Улар қаторида И ва III да- ражалли Меҳнат Шух- рати ордени кавалери, Киров район Совети депутаты силдиқовчи Л. Александров, Ки- ров район партия ко- митети аъзоси, электр сим ўртовчи И. Фай-

буришнинг адо этди. «Технолог» илмий- ишлаб чиқариш бир- лашмаси, «Средазнер- горемонт» корхонаси, Тошкент вақина ва зарбдор илмий-тадиқот институти ва районнинг бошқа корхоналари зарбдор вахтада наму- на бўлишди. Улар учун давлат планини ва сьезд шарафига қабул қилинган мажбурият- ларни муваффақиятли бажариш шон-шараф ишидир. Шуниси муҳимки, йилнинг саккиз ойида- ги ҳўжалик иқтисодий фойдалиг натижаларига биноан район корхона- лари тошчирича қў- шимча 2 миллион сўм- лик махсулот ишлаб чиқардилар. Товар мах- сулот ишлаб чиқариш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 4,1 процентга ўсди. Меҳнат унумдорлигини планга қўшимча юк- салтириш, махсулот таннаҳини пайсатириш бўйича мажбуриятлар ҳам муваффақиятли адо этилди. Биринчи ярим йил- ликда шаҳар социал- листик мусобақаси на- тижалари бўйича 9 та саноат корхонасидан учтаси шаҳар Ҳурмат тахтасига ёйилдилар. Бироқ жойларда мав- жуд резервлардан ҳа- ли тўлиқ фойдаланил- ган йўли. Йилнинг сак- киз ойи натижалари бўйича «Ўрток» кон- дитер фабрикаси мах- сулот реализация қилиш ишлаб чиқариш ҳажми бўйича саккиз ойлик тошчиригини у- далат олмади. Учта корхонада шарнома таъминотларини хисоб- га олган ҳолда махсу- лот реализация қилиш кўрсаткичлари паст. Ишининг манфаатла- ри тошчириларини бар- ча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бажаришни, фан-техника тараққиётини юк- салтириш асосида меҳ- натиш имкони борича интенсификация, иш- даги сифат кўрсаткич- ларини яқинлаштириш тақо- зо этиди.

ПАХТАКОРЛАРНИ ЎЙЛАБ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллиги номи «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирилмаси коллективининг фан-техника тарақ- қиётини жадаллаштириш ва шу асосда ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан

қамларни муҳокама қилиб, энгил автомобиллар ишлаб чиқарувчи Волга бирилма- си, Минск мотор заводи ва мамлакатимиз бошқа илгор корхоналари коллектив- ларининг ташаббусини қў- лаб-қувватлайди ва қуйида, ги мажбуриятларни қабул қила- ди. ишлаб чиқаришни техник қайта ускуналаш ҳамда ре- зервлардан тўлароқ фойда- ланиш, ишлаб чиқаришни ин- тенсивлаш, уюшқонлик ва интисомни мустаҳкамлаш ҳи- собида 1986—1990 йиллар- да ишлаб чиқариш ҳажми- нинг 127,5 процентга оши- ши таъминланади. Электр энергиясини сарфи 15 процент, металл прокат сарфи эса 16 процент камайтирилади. Ишлаб чиқаришнинг тех-

Хўжалик юртишининг бир- лашмада амал қилаётган янги шароитда иш самара- долрининг ошириш эвазига, меҳнат коллективининг со- циал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиш учун иш- лаб топган фонди ҳисобига 480 ўринли йонига болалар комбинати, 240 ўринли пио- нер лагери қурилади. Кол- лективнинг мактабгача тар- би муассасалари, пионер лагерларига бўлган эҳтиёжи тўла қондирилади. «Ўзбексельмаш» ишлаб чи- қариш бирилмаси коллек- тивини мажбуриятини ўн иккинчи беш йиллик пла- нига киритишни сўрайди ва ишлаб чиқариш самарадор- лилигини янада ошириш, халқ ҳўжалигини фан-техника та- раққиётини жадаллаштириш учун бор кучини ишга сола- ди, деб ишоттиради. Социалистик мажбуриятлар бирилмаси партия-ҳўжалик активни яқинлаштиришда муҳока- ма қилинган ва қабул қилин- ган.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирилмаси ишчи- лари, инженер-техник ходим- лари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарор- лари, КПСС Марказий Ко- митетиде фан-техника тарақ- қиётини жадаллаштириш ма- салаларига бағишлаб ўтқа- зилган кенгаш якунларини қизғин маъқуллайдилар. Бирилма меҳнаткашлари

КПСС XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олиш учун зарбдор вахтага ту- риш, ўн биринчи беш йиллик- ни якунловчи йили план тошчириқлари ва социалистик мажбуриятларни муқаддатдан илгари бажаришга қарор қи- ладилар. Бирилма коллектив /ўн иккинчи беш йиллик учун мўлжалланган контроль ра-

ТОШКЕНТ-ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР ШАҲРИ — СТАДИОНДА МАДАНИЙ-СПОРТ БАЙРАМИ

ФОТОРЕПОРТАЖ

«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» бирилмаси стадионда ўтказилган катта маданий спорт байрам минглаб ўқашаҳар- ларимизни бағрига чорлади. Тошкентда бундай тадбирларни ўтказиш яхши анъаная айланб бормоқда. Уларда каттаю кичик қатнашмоқда. Байрам бошланмаси- дан олдин Тошкент тра- ктор заводи спорт ком- плексининг стадионини ҳамма қатнашчилари ва ит- катта оқими кириб кела- ётганлигини кўриш мум- кин эди. Бир неча минг- лаб томошабинлар, улар орасида трактор- созалар, Тошкентнинг кўпгина районлари ва- киллари ўриндилар. Карнай- сурнайларнинг янграқ овози катта спорт бай- рами бошланганган- гидан дарак берар эди. Республикамизда ва бошқа ўлкаларда шух- рат қозонган Ўзбек-

Республика партия активи, Тошкент область ва шаҳар партия-ҳўжалик активларининг маданий ва спорт-оммавий ҳаракатини ривожлантириш масалаларига бағишланган йилгишларни қарор- лари яқола амалга ошайтганлигини кўриш мум- кин. Йўлгага бу пойғанин районни турли мактаб- ларнинг спортчилари ш- лоб билан югуриб чи- қилди. Улар «Шилка» ритмлик композицияни ижро этдилар. Ешлик ва саломатлик байрамда Москвада бўлиб ўтган жаҳон йш- лари ва студентларнинг XII фестивали қатнашчи- ни «Наво» вокал-чолгу ансамбли гражданик ва ватанпарварлик туй- гуси билан суғурилган кўшчиларини жўшиб куй- ладилар. Стадионнинг улкан чим лойдозиде ва Бунтнинг тифок йшлар ўйинлари- нинг қатнашчилари Ра- дик Ширкиданов ва Оле-

си Кладовалер борлиги бежиз эмас эди. Завод спорт комплек- си болалар-Усинлар спорт мактабининг би- турувчилари ҳам юксак мазорларини намойи- ши этдилар. Уш олти эркеклар ва беш хотин- қизлар нафис самбо ва даюдо спорт усул- ларини кўллашни кўрсат- тишди, намунали белла- шувларини намойиш эттишди. Трибуналар олдида яна кичиктойлар пайдо бўлишди. Болалар бог- чаларининг йғма ан- самбли «Урдаклар» ма- роқли рақсини ижро эттишди. Томошабинлар бу кичиктойларнинг рақсини узок олқишла- дилар. Икки соатлик вақт кўз- учиб юмгунча ўтиб кет- ди. Байрам илхосида «Шахтёр» (Анграм), «Трактор» (СССР 50 йиллиги номидаги Тош- кент трактор заводи) командалари ўртеси- да республика футбол биринчилиги ўтказил- ди. Қизгин курашда меҳмонлар — «Шахтёр» командасининг физ-

Културачиллари 21 ҳи- собида галаба қозонди- қилинган, фойдалиги билан каттаю кичикда- хўжас, Ўзбекистон Ко- мпартияси Тошкент ша- ҳар комитетининг секре- тари А. В. Гончарова, жамоатчилик вакиллари иштирок этдилар. В. КОМЛЕВ, СУРАТЛАРДА: мада- ний-спорт байрамда. Т. Керимов фотолари.

Саломатлик

хақида суҳбатлар

ЯНГИ ИХТИРОЛАР

Агар электрон машиналик мудраса ёки тушидан кетса тўзатиб бўлмайди дегудек юз берилиши мумкин. Бундай ҳолатнинг олдини олиш

СЕЗГИР КЎЗОЙНАК

мақсадида ГДР иштирокида «Хавфсизлик кўз-ойнаги» яратилди. Кўз-ойнак машинист кириқ қочқин ҳолати частотасини кузатади.

Агар кинриқлар 20 секунд давомида ҳаракатдан тўхтаб қолса, машинист ушқуга кетган ёки ҳуши йўқотганини маълум бўлади. Шунда кўз-ойнак билан боғланган анализатор товуш сигнални беради. Агар етти секунддан кейин машинист кўп билан бошқаришга ўтмас, тормоз ишга тушади ва поезд ҳаракатдан тўхтади.

ТОШКЕНТ ОИШОМЛИ

ХОЛИС ХИЗМАТ БЮРОСИ

Дил сўзлари

Иссиқ жон — иситмасиз бўлмайди. Сихат-саломатлигинизга оғина шикаст етса, жонга жон шифокорлар дарҳол ёрдам беришади, дардинизга малҳам топиб, касаллигини чекитиришади. Шафқатли касб эгаси бўлган врачларнинг ширинсухандиги, камтарлиги, ҳалоллиги, яхши муолажа қилишлари кишиларнинг қалбига эзгу ҳислар, дил сўзларини жўш урдиради. Редакциянгизга оқшом-хонлардан келатган миннатдорчилик хатлари шундан гувоҳлик берайпти.

Саксон яшар Адолат биби онақонимизнинг тоблари қочиб, саккиз ой оёқлари ишламай ётиб қолди. Врачларга кўрсатди, унча нафси бўлмади. Ниҳоят, Тошкент Давлат медицина институтига бориб, остимолог бўлими мудири Абдувоҳид Топшпатовга мурожаат қилдим. У киши хушмуомала, олижаноб инсон экан: «Ойингиз қари одам эканлар, мен ўзим бориб уйингизда даволайман», деди. Шифокор уйингизга келиб, касаллигини шомоллаш натижасида остимолог касали билан оғирганини айтиди ва эртаси кун медицина ҳамшираси Зуҳраҳон Қўчқоров ва билан келиб уйда операция қилди. Бир неча кун Зуҳраҳон онамизга муолажа қилиб турди. Онақонимиз тубалиб, юрадиган бўлдилар. Олижаноб инсон, меҳрибон ва моҳир шифокор Абдувоҳид Топшпатовнинг катта хизмат кўрсатганига, ҳамшира Зуҳраҳон Қўчқорованинг фидойилигига бутун оила аъзоларимиз билан чин юракдан офарин айтмайми.

А. ЮСУПОВ,
«Главлешкентстрой» бинокори, Тинчлик кўча-даги 9-уйда истиқомат қилувчи.

Ушқимиз қаттиқ шомоллаб Али Қўшчи кўчасидаги 5-боллар юқумли касалликлар касалхона-сига тушиб қолди. Унинг иситмаси баланд бўлди, аҳоли оғир эди. Касалхонанинг реанимация бўлимида ётиди. Кўли енгил шифокор Саида Раҳмонова ўғлимизга бутун куч-билимини, маҳоратини бағишлади, соғайтирди. Фидокор бу шифокор онамизга бир олам қувонч бағишлади. Ҳеч қачон дард қўрмай, Саидахон!

И. АҲМЕДОВ,
Хуришд қўчасидаги Қошчиқор провездаги истиқомат қилувчи.

Мен Улуғ Ватан урушида 2-Белоруссия фронтининг 269-полик 5-танкилар бригадасида ўқин десантчи бўлиб хизмат қилдим. Брест қалъаси ҳужуми пайтида снаряд парчаси бошимга тегди. Мана қирқ йилдирки, шу ўқ азонини тортиб, урушим лангитлаб юрарман, тез-тез касалхонада даволашиб тураман. Ниҳоят ўтган йилнинг бошларида кўр бўлиб қолдим. Қашқадарь область кўз касалликлари шифонасига ётидим, яхши нафси бўлди. Шу йил июнь ойида Тошкентдаги республика кўз касалликлари шифонасига келдим. Қўли гул ажойиб шифокорлар — медицина фанлари доктори, профессор Маҳаммад-жон Комиллов, медицина фанлари кандидати, бош врач Клара Валеева, ординатор врач Р. Алиевлар кўзимни операция қилиб, ёруғ дунёни кўрсатдики, менга энг бахш эттиди.

Ойлабда 9 йил-қизим, 6 набирам ва 90 ёшга яқинлашган одам бор, бутун оила аъзоларим номидан, чин қалбимдан қўларимга нурэнг бағишлаган шифокорларга тасанно айтман, қўларини кўксимга қўйиб таъзим қиламан.

Б. ХОЛИҚОВ,
Қашқадарь область Косон районидagi «Қосон» совхозида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан урушининг II гралла инваллиди ва меҳнат ветерани.

Фидокор, ширинсухан ва моҳир шифокорлар ҳақида оқшомхонлардан М. Убайдуллоев, Т. Аалархонов, Е. Қаршибоев, М. Асафова, А. Зокиров, И. Аҳмедов, Т. Нуриллаев, К. Юнусова, А. Воҳидов ва бошқа қўлаб ўртоқлар дил сўзларини йўллашган.

М. КОМИЛЖОНОВ.

УЛЪЯНОВСКИ. Бу ердаги оғир фрезер станоклари ишлаб чиқарувчи конструкторлик бюроси кол. лектив махсус программали ишларни бажаришчи станоклар ишлаб чиқаришга алоҳида эътибор берапти. Ун биринчи беш йиллик давомида бюро иштирокчилари томонидан бир қатор самарали натижалар берадиган станоклар ҳаёта йўлланма олди.

СУРАТДА: станокларни бошқариш системаси лабораториясида инженер Елена Рудковца ва лаборатория мудири Евгений Кирилл тадқиқот ўтказишмоқда. ТАСС фотокорреспонденти.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ АМАЛДА

Ш и р и н «Суюнчи»

Ўзбекистон сазовот полиз эканлари ва карточка илмий-тадқиқот институтида ўтказилган дегустацияда қовуннинг «Суюнчи» деган янги нави энг юқори баҳо олди. Бу — Ўзбекистонда еттиштирилдиган қовунларнинг энг ширинидир; лавинг таркибидagi қандад моддаси 14 процентга етди. Бунинг устига таъминоти яхшиллги, ажойиб ҳиди билан ажраллиб туради. Хосилдорлиги эса таъриба пай-калларда гектарга 350 центнердан ортиб кетди. Лекин энг муҳим шундирки, «Суюнчи» бошқа навларга нисбатан касалликларга чидамлидир.

Институт полиз эканлари селекцияси лабороториясининг мутахассислари лаборатория мудири А. Шучкина раҳ-барлигида қовуннинг янги навини яратиш учун ўн уш йил иш олиб беришди. «Суюнчи» маҳаллий навларни Ҳиндистоннинг «Кутана» нави билан чатиштириш йўли орқали олиниган. Ҳиндистон қовунининг уруғи Бутуниттфок ўсимликшунослук илмий-тадқиқот институтининг маҳон коллекциясида келтирилган эди.

Дегустация комиссияси қовуннинг институт лабораторияларида яратилган ва республикада тарқалган касалликларга чидамли «Галаба», «Олти тала», «Ширали» навларини ҳам таъқиқлади.

«УЗАГ мухбири».

МИКРОЭЛЕКТРОНИКА БАЗАСИДА

Ленинграддаги «Сэт-лана» бирлешмаси ишлаб чиқаришни ўзлаштирган янги қурилма машинани тез ҳайдаш ҳаваскорларининггина эмас, интизомли шоёрларга ҳам ўз ҳаракатларини контрол қилиб боришга ёрдамлашади. Бу асоб енгил машина таълиқини энг оқшоқлиги ҳақида товуш чиқариб ситил беради. Давлат иш-ининг асосий параметрлари ҳақида қурилманинг рақамли индикаторига оператив маълумот келиб туради.

Микроэлектроника базасида рўзгор техникасида кенг фойдаланиш—бирлашма ишнинг истиқболли йўналишидир. «Светлана», жулмадан автоматчиларга атай таъйирланган янгиликлардан бири энг электрон соат ўрнатилган орқа томонли қурилмани панорама ойнасидир. Австрияда вазиятда чирок ақилиб, сигнал берадиган мослама ҳам автоматчиларга мўлжалланган.

Ана шу буюмларни таъйирлаш вақтида автоҳаваскорларнинг истакларини ҳисобга олиниган. Янгиликларни ишлаб чиқаришни таълиқини учун конструкторлар, технологлар, ишлаб чиқариш ходимларидан иқидий бригадалар ташкил этилган. Бу эса таътирлар тарзда амалга ошириш имкони беради.

«ТАСС мухбири».

РЕДАКТОР Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

3 ТОШКЕНТ БЕТ. ОҚШОМУ

4 СЕНТЯБРЬ, 1985 й.

Хурматли редакция! Ошқозон хасталиги билан касаллан-дим, ҳозир даволанаёяман. Бу касалликни нималар сабаб бў-лади ва даволашида қандай парҳез тутиш керак! Шу ҳақда маълумот берсангиз.

С. БИЛОЛОВ,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчиси.

• ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИ

МЕЪДА КАСАЛИДАН САҚЛАННИНГ

Хозирги пайтда меъда-ичак ка. салликлари бот-бот учраб туриши жиҳатидан юрак қон-томир хасталикларидан кейинги ўринда тура-ди. Одатда меъда шиллиқ қава-тининг яллиғлинига гастрит дей-лади. Бу хасталик меъда касал-ликларининг энг кўп учрайдиган туридир. У клиник кечинишга кўра иккига бўлинади: ўткир гастрит ва сурункали (хроник) гастритлардир. Ўткир гастрит деярли барча ёш-даги кишиларда учрайди. Ўткир гастритнинг келиб чиқишида бир қатор омиллар сабаб бўлади. Чу-нончи: сифатсиз овқат махсулотла-рининг истеъмол қилини, қийин ҳазм бўладиган, шунингдек ёғлиқ, ач-чиқ, жуда иссиқ ёки совуқ овқат-лар ейиш, кучли спиртли ичимлик-лар ичиш сабаб бўлади.

Ўткир гастритнинг дастлабки белгилари овқатлангач 3—8 соат ёки ундан кўпроқ вақт ўтгач бош-ланади. Бу вақтда беморнинг кўн-гли айниди, кетма-кет қуссади, оғзи бемаза, таҳир бўлиб, қорин дам бўлади. Меъда остида, қорин эста-сида оғриқ ва оғирлик ҳис этилади. Беморнинг дармони кўришни, боши айланади ва оғриқни, иштаҳа-сини йўқолади, чанқаш аломатлари сезилиши мумкин. Ўз вақтида да-волашилган ўткир гастрит ҳеч бир асоратсиз 1—2 ҳафта ичда ўтиб кетиши мумкин.

Сурункали гастрит — бу меъда-нинг сурункали яллиғлиниши бў-либ, аста-секинлик билан авж олиб боради. Бунда беморлар меъда ос-ти соҳасидagi оғриқдан, иштаҳа-синилкидан, кекириш, жингидон қай-наши, кўп ташна бўлишдан, қорин-нинг дам бўлиши, овқатланиб бўл-гач маълум вақт ўтгач уни қайт қилиб ташлашдан шикоят қилади-лар.

Шилаб қовуриш ёки қайнатил за-рур. Шу билан бирга, ҳар бир киши ўзини гўшеник жиҳатдан озода сақлай билиши, оғзи бўшли, гўша катта аҳамият бериш но-соғлом тишларини ўз вақтида давола-тиши, ўрни бўшаб қолган тишлар-нинг ўрнини тўлдирishi лозим. Шунингдек, асаб системасини мус-

таҳкам тутиш, вақтида дам олиб, спорт билан шуғулланиш ҳам хасталикнинг олдини олишда муҳим ўрин тутаяди.

Агар юқоридagиларга амал қилин-мас, вақтида даволаштилмаган сурункали гастрит бора-бора ошқо-зон ва 12 бармоқли ичак ярасига айланади кетаяди. Агар яра 12 бар-моқли ичакда жойлашган бўлса овқат ейилгач, оғриқ камади ёки бутунлай тўхташи ҳам мумкин. Аммо орадан 1,5—4 соатча вақт ўтгач яна қайтадан хуруж қилади (оч қоринга оғриқ тутиш ёки туғни оғриқ деб шунга атайлади). Бу вақтда оз миқдорда овқат истеъмол қилиш оғриқнинг камайи-шига ёки тўхташига олиб кетаяди. Агар яра ошқозоннинг ўзида бўл-са, бу ҳолда овқат истеъмол қи-лиш оғриқнинг зурайишига ва акси-нича, меъдани овқат махсулотла-ридан бўшатил (суғий қайт қи-либ ташлаш) эса, оғриқ процесси-ни камайтиради.

Яра касаллиги ўзининг мавсу-нийлиги билан ҳам ажраллиб тура-

ШИФОКОРЛАР МЕҲМОНХОНАСИ

• ФОТОАХБОРОТ

Пойтахтимизнинг Чилонзор районидagi Чилонзор савдо маркази энгинасида тўғриқиз қаватли «Медик» меҳмонхонаси қурилиб битказилди. Кўрақ хирургия шифонасисига келган беморлар шаҳардаги меҳмонхоналардан жой қидириб, вақтларини зое кетказмайдилар. Кўрақ хирургиясига Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарлардан келган илмий ходим-лар, симпозиум қат-нашчилари ҳам шу ер-да яшашиб, — дейди меҳмонхона директори Мурод Мирқосимов. — «Медик» меҳмонхона-си.

Автор фотоси.

СЕВИНЧ ЁШЛАРИ

• (БўЛГАН ВОҚЕА)

жонимдан бўлак ҳеч кимим йўқ. Ҳеч кимим йўқ. Рустамов ҳаммасида тушун-ди. Бир зумда ҳаёллари ай-қаш-уйқаш бўлиб кетди. Ёш-лигидаги бир воқеа кўз ол-дига келиб муваффақият туриб қол-ди. Таъба, ушанда ҳам худди шундай бўлганда-я. Онасини ногаҳоний инфаркт хуружи билан касалхонага келтириш-гани. Ушанда онасининг ҳа-лоскори, нуруний профессор-га биринчи синф ўқувчиси Ба-

ҳориддин озмуна кўз ёш тўқинибди! Ахир унинг ҳам онасидан бўлак ҳеч кимим йўқ эди-да. Профессорга раҳмат. У сўзининг устидан чиқди. Онаси соғ-саломат уйига қайт-ди. Эриктари Баҳориддинни яна бағрига босди. Ушандан бери профессор Баҳорид-дин учун энг азиз киши бўлиб қолган. Агар ўша воқеа бўл-маса, балки Рустамов шифо-кор ҳам бўлмас эди.

Ийлар ўтиб, эрауси амал-га ошди. Лекин шу йиллар давомида ўша профессор студент Рустамовдан ёрдам қўлини ямади. Ҳозир ҳам улар тез-тез кўришиб туриша-ди. Оғир дамларда отасидек бўлиб қолган бу кишига Рустамов тез-тез мурожаат қи-либ, ундан йўл-йўриқлар су-раб туради.

Хўш, энди олдига турган қизалоққа нима десин? Ду-неда қандай илқ сўз борки, шунга айтиб, унинг мурғак қал-бига таскин берсин.

— Йилма қизим, — деди Рустамов қизининг кўз ёш-ларини оппоқ рўмончаси бил-лан арта туриб. — Ойинг ту-залди. Албетта соғайиб йе-тади. Мана кўрасан, кўп ў-тадмай уйга қайтади.

Ташаккур ихозори сифатида қизалоқ Рустамовнинг бўйнидан яна бир бор қаттиқ қучди.

— Сизга ишонманам, амаки-жон, — деб қўйди ўсиқ-ўсиқ. Кейин шитоб билан зшик-

ка отилди. Ким билсин, у бу хушхабарни балки бирор ду-ғонасига ёки қўни-қўшинига етказишга ошқинқандир. Балки хурсандчиликдан унинг юраги-га бу кичик хона торлик қи-либ қолгандир. Балки унинг жажжи қалби яна бемажол она ётган касалхона деразаси-ни тусаб қолгандир.

Рустамов шу таассурот оғушида анча тўлғанди. Кейин қизчага берган ваздаси эси-га тортди. Шаҳд билан хонадан чиқди-да ўша палатага томон юриб кетди.

Ҳайрият, ўлим чекинди. Ик-ки ойдан сўнг бемор оёққа турди. Уша кунни она ва қиза-лоқ Рустамов ўтирган хонага кириб келишди. Қизча югуриб келиб, қўлидаги гулли Баҳориддинга тутти-да, сўзсиз унинг бўйнидан қучди. Рустамовнинг кўзида шў қалқиди Бу севинч ёшлари эди.

М. КОМИЛЖОНОВ.

Хирург Баҳориддин Рустамов одағатидек касалхонага эрта етиб келди. Унга қарш-ли хонага кириб, эндинга хе-латини кийган эди ҳамки, эшик тақиллаб ичкарига саккиз-тўғриқ ёшлар ҳаммасидagi қи-залоқ ийманибгина кирди. У нимадир демоқчи бўлар, ле-кин қизнинг бир оз кўркув ва илтико тўла кўзларидagi шашқор ёш унинг гапирши-га йўл қўймади.

Рустамов бир зум анграйиб қолди. Қизалоқнинг мурғак қалбини бунчалик изтиробга солган, унинг гулгун хечрасига соя ташлаган нима ахир! Не-га у алмаздада кўз ёш тўқиди! Хирург таважуб билан эста қизчага қиялди. Қаршидан да тиз кўйиб, патала сочили-ни оҳиста силади. Наҳоткор-нинг бу илтифотидан беттар кўнгли юмшаб кетган қизалоқ хўнграб унинг бўйнидан қат-тиқ қучди.

— Ойим... Ойижонимни қут-қаринг... Илтимос...

ТОШКЕНТ-ОЛМАОТА ШАХМАТ МАТЧИ

«Дўстлик» матчида тошкентлик-лар ҳамон 1:0 ҳисобида олдинда бо-ришапти.

● Олмаоталиқлар қора доналар билан ўйнаётган иккинчи партияда кураш давом этмоқда.

● Навбатдаги 39-юриш сиз, тошкентликлар тақлиф этасиз.

Утган чоршанба, 28 август кунг да-ватимизда «Тошкент оқшом», «Ве-черний Ташкент» ва «Вечерняя Ал-ма-Ата» газетхонлари ўртасидаги

мана бир ярим йилдан бери давом этаётган сиртки шахмат матчида тошкентликларнинг наватдаги 38-юриши эълон қилинган эди. Бу юриш Қозо-ғистон пойтахтига хабар қилинган бў-либ, уни газетга ўз ўқувчиларига ет-казди. Жавоб юришини ўйлаш учун бир ҳафта вақт ажратилган эди. Ол-маоталиқлар тошкентликларнинг юри-шига қуйидаги жавобни йўлладилар: улар бизнинг Фа6—b7 юришимизга Кре7—d6 юриши билан жавоб берди-лар.

Шундай қилиб, «Вечерняя Алма-Ата» газетхонларининг жавобини

мама бир ярим йилдан бери давом этаётган сиртки шахмат матчида тошкентликларнинг наватдаги 38-юриши эълон қилинган эди. Бу юриш Қозо-ғистон пойтахтига хабар қилинган бў-либ, уни газетга ўз ўқувчиларига ет-казди. Жавоб юришини ўйлаш учун бир ҳафта вақт ажратилган эди. Ол-маоталиқлар тошкентликларнинг юри-шига қуйидаги жавобни йўлладилар: улар бизнинг Фа6—b7 юришимизга Кре7—d6 юриши билан жавоб берди-лар.

Шундай қилиб, «Вечерняя Алма-Ата» газетхонларининг жавобини

У юз метрга чалқанча сўзиш мусобақаларнда 57,04 секунд вақт кўрсат-иб, бронза медали сов-риндори бўлди.

БОНК

Бону шахрида ўткази-лаётган У Бутуниттфок қишлоқ спорт йиллари яқунлигини оз вақт-қолди. Бонкчилар мусо-бақаси нҳқосига етқа-зилди. Бу мусобақаларда

ўзбекистонлик спортчи-лар муваффақиятли қат-нашди. Улар бешта мусоботи қўлга кирит-тишди. Мусобақаларда Герасимов — олтин, Ва-сканов ва Аҳмедов — кумуш, Матчинов ва Сап-тагановлар — бронза ме-далларини олишди.

ФУТБОЛ

Футбол бўйича маъ-лякат 48-чемпионат б-

ринчи лигасининг «Б» группасида қатнашаётган командалар сиккизичи тур ўйинларини ўтказиш-ди. Тошкентнинг «Пахта-кор» командаси сафар-да Ланчутчи шаҳрининг «Гурья» командаси билан ўзаро куч синашди. Бу учрашув 2:2 ҳисоби билан тугади. Жиззах-нинг «Звезда» команда-

си бу сафар Ормонқид-зе шаҳрининг спартаки-ларига 1:3 ҳисобида бой берди. Навбатдаги тур ўйинлари 6 сентябрь ку-ни ўтказилади. Ушанда «Пахтакор» ўз майдон-да Кишинёвнинг «Нс-тру» командасини, «Звезда» эса Запорожье-нинг «Металлург» коман-дасини қабул қилади.

ТОШКЕНТ ЧЕМПИОНАТ

ГОЛИБЛАРИ АНИҚЛАНДИ

Тошкентдаги Марказий «Пахта-кор» спорт майдонда енгил ат-летика бўйича Ўзбекистон чемпио-нати яқунлиди. Мусобақа давоми-да диск улоқтириш бўйича «Локо-мотив» (Тошкент) кўнглили-спорт жамаиятининг аъзоси Сергей Кот-анги республика рекордини ўрна-ди. Бу рекорд — 60 метру 60 сантиметрга тенгдир. Европа кубо-гининг совриндори «Динамо»чи Сергей Усов мусобақаларда актив иштирок этиб, тўсиқли 110 метрга югурши мусобасини муваффа-қиятли ўтди. Тошкентнинг армия спорт клубининг аъзоси Валентина Грешина тўсиқли 400 метрга югуршида байроқдорлик қилди. У бу мусобақа 57,7 секундга босиб ўтди. Эркалар ўртасида — 100 метрга югурш бўйича армиячи

Петр Воробьев голиблик қилди. У белгиланган масофани 10,3 секунд-да югуриб ўтди. Шунингдек, аёл-лар ўртасида юз метрга югурши бўйича ўтказилган мусобақаларда тошкентлик Гуля Раҳматуллоева голиблик қилди.

Умумижаманда ҳисобида армия спорт клуби аъзолари бўлган енгил атлетикачиларнинг кўли ба-ланд келди. Иккинчи ўринни «Ме-ханат резерви» кўнглили-спорт жа-мияти аъзолари ва учинчи ўринни «Мехнат» кўнглили-спорт жамаия-ти спортчилари эгаллашди. Бу ўзига хос мусобақаларда республикани-нинг ўнлаб спортчилари Бутунитт-фок спорт мусобақаларига тайёр-гарлик қилишда яна бир бор ўз-ларини синаб қуришга имкон ярат-дилар.

Японияда ўтаётган Халқаро студентлар олимпиадаси ўзига хос рекордларни намойи

Сувда сузиш

Спорт кундалиги

3 ТОШКЕНТ БЕТ. ОҚШОМУ

